

UČNI NAČRT

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Teorija države
Course title:	Theory of state

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Enoviti magistrski študijski program Pravo	/	2., 3.	3., 5.
Integrated master study programme Law	/	2 nd , 3 rd	3 rd , 5 th

Vrsta predmeta / Course type

Izbirni predmet / Elective course

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
45	15				60	4

Nosilec predmeta / Lecturer:

prof. dr. Miro Cerar, doc. dr. Tilen Štajnpihler Božič, doc. dr. Aleš Novak

Jeziki / Languages:

Predavanja / Lectures:
Vaje / Tutorial:

Slovenski / Slovenian

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Ni posebnih pogojev.

Prerequisites:

No specific requirements.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

1. Teorija države kot znanstvena disciplina
2. Pojem države
 - 2.1. Razumevanje posameznika in država
 - 2.2. Komunitarizem in individualizem
 - 2.3. Dve temeljni tradiciji zahodne pravno-politične misli
 - 2.4. Prvine države
3. Moderna država
 - 3.1. Zasnova moderne države
 - 3.2. Suverenost
 - 3.3. Delitev oblasti
 - 3.4. Pravna država
4. Država in pravo
 - 4.1. Vloga prava v moderni državi
 - 4.2. Prevlada prava nad političnim
 - 4.3. Pravna država
5. Vloga države
 - 5.1. Država in civilna družba
 - 5.2. Socialna država
 - 5.3. Minimalna (liberalna) država in ultraminimalna država
 - 5.4. Marksistični pogled na državo
 - 5.5. Anarhistična misel
6. Upravljanje države
 - 6.1. Klasični pogled: demokracija in državni organi
 - 6.2. Moderni pogledi: elite in vladnost
7. Onkraj države
 - 7.1. Iskanje alternativ
 - 7.2. Utopije
 - 7.2. Realnost moderne države (1): multikulturnost, pravni pluralizem
 - 7.2. Realnost moderne države (2): ekonomsko povezovanje, mednarodna sodišča, nadvladna tvorbe, transnacionalno pravo

1. Theory of state as a discipline
2. The concept of a state
 - 2.1. *Imago hominis* and the state
 - 2.2. Communitarianism and individualism
 - 2.3. Two traditions in Western political thought
 - 2.4. The elements of the state
3. Modern state
 - 3.1. Outline of the concept of modern state
 - 3.2. Sovereignty
 - 3.3. Separation of powers
 - 3.4. *Rechtsstaat* (the rule of law)
4. State and law
 - 4.1. The role of law in modern state
 - 4.2. The primacy of the legal over the political
 - 4.3. *Rechtsstaat*
5. The role of a state
 - 5.1. State and civil society
 - 5.2. Welfare state
 - 5.3. Minimal (liberal) state and ultraminimal state
 - 5.4. Marxists' understanding of state
 - 5.5. Anarchists
6. The governing of a state
 - 6.1. Classical approach: democracy and state authorities
 - 6.2. Modern approaches: elites and governmentality
7. Beyond the state
 - 7.1. Search for alternatives
 - 7.2. Utopias
 - 7.2. The reality of modern state (1): multiculturalism, legal pluralism
 - 7.2. The reality of modern state (2): economic cooperation, international courts, supranational entities, transnational law

Temeljni literatura in viri / Readings:

A. Temeljna literatura

- M. Cerar: Nekaj temeljnih pogledov na državo, v: Miro Cerar, Aleš Novak, Marijan Pavčnik: Uvod v pravoznanstvo. 2. izd. Ur. list RS: Ljubljana 2012, str. 91-141.
- A. Novak: Izbrani odlomki iz zgodovine pogledov na državo, v: Miro Cerar, Aleš Novak, Marijan Pavčnik: Uvod v pravoznanstvo. 2. izd. Ur. list RS: Ljubljana 2012, str. 143-180.

B. Literatura k posameznim problemskim sklopom

- Aristotel, POLITIKA (I, 1-3 in III, 9); T. Hobbes, LEVIATAN II, 17-18 in J.-J. Rousseau, DRUŽBENA POGODBA I, 1-8.
- N. Barber: THE CONSTITUTIONAL STATE, Oxford University Press, Oxford 2007, str. 17-35.
- C. Möllers, THE THREE BRANCHES, Oxford University Press, Oxford, str. 16-40).
- N. Mateucci, NOVOVEŠKA DRŽAVA, Fakulteta za družbene vede, Ljubljana 1999, str. 169-192.

- H. Kelsen, GENERAL THEORY OF LAW AND STATE, str. 181-192 in 197-201.
- M. Pavčnik: Narava pravne države in njene prvine (str. 29-55) v delu: PRAVNA DRŽAVA (2009) in L. Blaau: The Rechtsstaat Idea Compared with the Rule of Law as a Paradigm for Protecting Human Rights, African Law Journal 79 (1990), str. 78-92.
- Philip Pettit: Towards a Social Democratic Theory of the State, Political Studies 35 (1987), str. 537-551.
- S. Lessenich: PONOVRNO IZUMLJANJE SOCIALNEGA – SOCIALNA DRŽAVA V PROŽNEM KAPITALIZMU, Krtina, Ljubljana 2015; odlomki iz II. poglavja (Izumljanje socialnega: k zgodovinski sociologiji socialne države), str. 31–68).
- R. Nozick: ANARCHY, STATE AND UTOPIA, Blackwell Publishers, Oxford 1999, Predgovor, III. poglavje in VII poglavje (odlomki), str. ix, 26-35 in 149-150
- M. Bakunin: Bog in država, v delu: ANTOLOGIJA ANARHIZMA, I. del Krt, Ljubljana (1986), str. 233-239 in R. P. Wolff: In Defense of Anarchism, Harper and Row, New York 1970.
- T. Bottomore: ELITE IN DRUŽBA, Studia Humanitatis, Ljubljana 2014, odlomki iz I. (Elita: koncept in ideologija) in VI. Poglavja (Demokracija in pluralnost elit), str. 5–22, 111–126.
- M. Foucault: »Vladnost«, v: ŽIVLJENJE IN PRAKSE SVOBODE – IZBRANI SPISI, Založba ZRC, Ljubljana 2007.
- H. P. Glenn: The Cosmopolitan State, Kansas Law Review 61 (2013), str. 735-751.

Cilji in kompetence:

Teorija države z zakonodajnim procesom je izbirni predmet. Naloga predmeta je, da razgrinja pojmovni aparat in prvine, ki omogočajo razumeti moderno državo in njeno delovanje.

Objectives and competences:

Theory of state with legislative process is an optional course. It strives to deconstruct the conceptual framework of modern state and those of its elements that enable us to understand the modern state and its functioning.

Predvideni študijski rezultati:

Pridobljeno znanje omogoča razumeti delovanje moderne države in vladavine prava. Pridobljeno znanje je temelj za delo v upravnih, sodnih in pravodajnih organih. Poznavanje prvin moderne države omogoča kritični razmislek o državi in etičnih dilemah, ki so z državo in njenim delovanjem povezane. Pridobljeno znanje je osnova za študij drugih predmetov, a hkrati tudi problemski okvir, ki ga je treba dopolnjevati z znanjem drugih predmetov. Moderna države z zakonodajnim procesom je povezana domala z vsemi (še posebej z javnopravnimi) predmeti pravnega študija.

Intended learning outcomes:

Knowledge gained is operative in understanding the functioning of a modern state and the rule of law. Knowledge gained provides a foundation for legal work in administrative, judicial and legislative bodies. Understanding the elements of modern state enables critical reflection on the state and on the ethical dilemmas, connected to the state and its functioning. Knowledge gained provides a basis for the study of other legal disciplines, and offers a theoretical framework to be complemented with the knowledge of other legal disciplines. Modern state and legislative process are connected to all other (predominantly public law) courses.

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

Problemsko zasnovana predavanja, možnost pisnih esejev o dogovorjeni temi ter odprto razpravljanje o zahtevnejših problemskih sklopih.	Problem-oriented lectures, the possibility of written essays and discussion of the more complex topics.
--	---

Načini ocenjevanja:		Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Izpit je usten.			Oral examination.
Študent lahko v dogovoru z nosilcem predmeta izpit opravi tudi s seminarsko nalogo, ki mora biti pripravljena v skladu z navodili nosilca.	100%		Exam can (with consent of the lecturer) be substituted with short seminar papers submitted in accordance with the lecturer's guidelines.
Izpit se oceni z ocenjevalno lestvico od 5 - 10: od 6-10 (pozitivno) oziroma 5 (negativno); ob upoštevanju Statuta UL in pravil Pravne fakultete.			The success is graded on the scale 5-10: 6-10 (pass) and 5 (fail), according to the Statute of the University of Ljubljana and Law Faculty Rules.

Reference nosilca / Lecturer's references:

prof. dr. Miro Cerar
 CERAR, Miro. Ideološki vidiki razmerja med (demokratsko) politiko in pravom. Uprava. [Tiskana izd.]. dec. 2006, letn. 4, št. 2/3, str. 161-180. ISSN 1581-7555. [COBISS.SI-ID 8360785]
 CERAR, Miro. Razmerje med neposredno in posredno demokracijo v slovenski ustavni ureditvi. Javna uprava. 2001, letn. 37, št. 2, str. 133-164. ISSN 1318-2277. [COBISS.SI-ID 4192081]
 CERAR, Miro. Pravo in politika. V: JUREN, Peter (ur.). Dnevi slovenskih pravnikov 2000 : od 12. do 14. oktobra v Portorožu. Ljubljana: Gospodarski vestnik, 2000. Str. 1164-1174. Podjetje in delo, Letn. 26, št. 6/7. ISSN 0353-6521. [COBISS.SI-ID 3634257]
 CERAR, Miro. Predpostavke pravne države. Pravnik : revija za pravno teorijo in prakso. [Tiskana izd.]. 1994, letn. 49, št. 10/12, str. 433-449. ISSN 0032-6976. [COBISS.SI-ID 621905]

doc. dr. Tilen Štajnpihler Božič
 ŠTAJNPIHLER, Tilen: Od pravnega sistema k pravnemu polju : Bourdieuejev prispevek k razumevanju prava. Zb. znan. razpr. (Prav. fak. 1991), 2012, letn. 72, str. 241-272, 318-319.
 ŠTAJNPIHLER BOŽIČ, Tilen: Vloga koherentnosti v zakonodajni dejavnosti. V: Štajnpihler Božič, Tilen (ur.),
 Igličar, Albin (ur.), Pavčnik, Marijan (ur.). Odprta vprašanja zakonodajne dejavnosti, (Razprave, 32). Ljubljana: Slovenska akademija znanosti in umetnosti, 2016, str. 81-95, 99, 103-104.
 ŠTAJNPIHLER, Tilen: Within Democracy's Reach? Revisiting Some Objections to Judge-Made Law. V: CSERNE, Peter (ur.), KÖNCZÖL, Miklós (ur.), SONIEWICKA, Marta (ur.). The Rule of Law and the Challenges for Jurisprudence. Selected Papers presented at the Fourth Central Eastern European Forum for Legal, Political and Social Theorists, Celje, 23–23 March 2012 (Series Central and Eastern European Forum for Legal, Political, and Social Theory Yearbook). Frankfurt am Maine et al: Peter Lang, 2014.

doc. dr. Aleš Novak
 NOVAK, Aleš. Predpostavke načela sorazmernosti v ustavnosodnem odločanju, v: Marijan Pavčnik, Aleš Novak (ur.): (Ustavno)sodno odločanje. GV Založba: Ljubljana 2013, str. 103-181.
 NOVAK, Aleš. Nekateri problemi racionalističnega naravnega prava sedemnajstega stoletja. Zbornik znanstvenih razprav, ISSN 1854-3839. [Tiskana izd.], 1999, let. 59, str. 217-248.

NOVAK, Aleš. Imago iudicis, štiri podobe iz idejne zgodovine sojenja. Zbornik znanstvenih razprav, ISSN 1854-3839. [Tiskana izd.], 2015, letn. 75, str. 67-101, 300-301.